prof. dr hab. Grzegorz Łaszczyca

Instytut Nauk Prawnych, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Kierownik Katedry Postępowania Administracyjnego i Sądowoadministracyjnego

Recenzja

rozprawy doktorskiej mgr Doroty Frańczak

„*Administrowanie krwią jako dobrem publicznym*",

przygotowanej pod kierunkiem dr hab. Zbigniewa Czarnika,

profesora Wyższej Szkoły Prawa i Administracji - Rzeszowskiej Szkoły Wyższej

Rzeszów 2026, ss. 202.

I. Uwagi ogólne.

1. Prawna problematyka krwi, obejmująca w szczególności kwestie jej natury prawnej, pobierania i wykorzystania należy do elementarnych zagadnień systemu ochrony zdrowia i życia człowieka. Regulacja tego elementu systemu ochrony zdrowia wpisuje się także w szerszą konstrukcję bezpieczeństwa zdrowotnego. Dysponowanie krwią, zakładające jej gromadzenie i przechowywanie, jest w każdych warunkach – tak czasu pokoju i stanu konfliktu – czynnikiem podstawowym gwarancji bezpieczeństwa zdrowotnego, ukierunkowanego na ochronę życia i zdrowia człowieka. Nie ogranicza się tylko do rzeczywistego wykorzystywania krwi w czynnościach medycznych, ale służy także prowadzeniu badań naukowych nad dalszymi kierunkami jej stosowania. Działania te mają zasadniczo wymiar publiczny, w szczególności realizowany przez podmioty publiczne o różnym charakterze organizacyjnoprawnym i różnym ich organizacyjnym usytuowaniu. Trzeba także zauważyć, że pobieranie i przechowywanie krwi coraz częściej przejawia się także w sferze działalności podmiotów niepublicznych (tzw. banki krwi), choć i ten wymiar w rezultacie realizuje podstawowe dobro człowieka, czyli jego bezpieczeństwo. Znaczenie krwi jako elementu o charakterze publicznym, które wprost można nazwać dobrem publicznym, wymaga „zorganizowania" normami prawnymi, określającymi w szczególności zasady i tryb jego pozyskiwania i wykorzystywania, a także określenie właściwych w tym obszarze podmiotów prawa. Zagadnienie to można zatem

określić, jak trafnie przyjęła Doktorantka, „administrowaniem krwią". Wiążące się z nim problemy, wyżej tylko zasygnalizowane, w pełni uzasadniają wybór kierunku badawczego, realizowanego w postaci rozprawy doktorskiej. Przyjęty temat rozprawy, akcentujący już charakter krwi jako dobra publicznego ocenić należy pozytywnie. Nie zawęża on bowiem administrowania do którejkolwiek sfery podmiotowej lub przedmiotowej, lecz nadaje mu wymiar uniwersalny, konieczny z uwagi na wskazane już wyżej sfery wykorzystania omawianego dobra publicznego.

2. Zauważyć trzeba, że mimo doniosłego znaczenia krwi jako wartości publicznej, problem jej administrowania nie jest w istocie podejmowany w nauce prawa, w tym w szczególności w nauce prawa administracyjnego ustrojowego i materialnego. Tylko nieliczne opracowania ogólne podejmują problemy administrowania krwią, choć zwykle w ogólnym także zarysie albo tylko fragmentarycznie. Literatura sięga do kwestii bezpieczeństwa publicznego, w tym bezpieczeństwa zdrowotnego, wiele miejsca poświęca pojęciu i poszczególnym postaciom dóbr publicznych, o tyle zagadnienia prawne związane już wprost z krwią prezentowane są w określonych obszarach niemal jednostkowo. Materia ta sygnalizowana jest jedynie w opracowaniach systemowych lub podręcznikowych, a tylko określone nieliczne publikacje artykułowe odnoszą się do wybranych elementów administrowania krwią. Rozprawa doktorska Pani Doroty Frańczak stanowi w tym zakresie próbę wypełnienia istniejącego w polskiej literaturze prawniczej niedostatku ocen i uwag odnoszonych do sfery administrowania krwią. Problematyka wyznaczona tytułem rozprawy doktorskiej ma jednocześnie bezpośrednie znaczenie dla nauki prawa administracyjnego, jak i dla sfery praktyki „administrowania krwią". Określony w rozprawie status prawny krwi, zaprezentowana w niej siatka organizacyjna służby krwi, zagadnienia ujęte w konstrukcji form administrowania krwią, a także problemy nadzoru nad bezpieczeństwem krwi mogą stanowić istotny obszar dyskusji naukowej, w tym także ukierunkowanej na zmiany legislacyjne. Dyskusja ta dotyczy bowiem materii złożonej, rzadko, jak wyżej wskazano, podejmowanej w wypowiedziach naukowych, a której uporządkowanie, stworzenie dla niej określonych ram organizacyjnych i przejrzystego katalogu form działania wydaje się koniecznością, zwłaszcza w aktualnych warunkach społecznych i geopolitycznych.

3. Doktorantka wykorzystuje w rozprawie kilka metod badawczych. Podstawową z nich jest metoda dogmatyczna, zmierzająca do ustalenia treści norm prawnych oraz wskazania istniejących między nimi związków. Metoda ta została poprawnie zastosowana w każdym rozdziale rozprawy, choć z różną intensywnością. Jej rezultatem jest prezentacja systemu bezpieczeństwa zdrowotnego z elementem w postaci krwi oraz próbą prawnego wyznaczenia form administrowania krwią i nadzoru nad bezpieczeństwem krwi. Druga z wykorzystanych w rozprawie metod badawczych to metoda prawnoporównawcza. Ma w pracy wymiar uzupełniający. Jako obszar porównawczy Doktorantka wybrała trzy obce systemy prawne (Francja, Czarnogóra, Chiny), podkreślając że wybór ten zmierzał do ukazania rozwiązań w ujęciu tak europejskim, jak i pozaeuropejskim. Wybór ten może być przedmiotem dyskusji, z zasadniczym pytaniem, czy nie powinien on obejmować regulacji państw o wysokim poziomie ochrony krwi i jej wykorzystania. Samo jednak sięgnięcie do wybranych przykładów wskazuje na znajomość rozwiązań obcych i pozwala na ogólne spojrzenie co do przyjmowanych prawnie rozwiązań. Podkreślenia wymaga także zastosowana w rozprawie metoda historycznoprawna. W kilku obszarach Doktorantka przywołuje rozwiązania prawne w ujęciu historycznym, a także prezentowane w odniesieniu do nich poglądy nauki prawa oraz innych nauk, np. medycznych. Spojrzenie historyczne dotyczy m.in. zagadnień bezpieczeństwa publicznego, rozwoju krwiodawstwa i krwiolecznictwa oraz konstrukcji nadzoru. Zauważyć także można wykorzystanie, choć w wąskim zakresie, lecz uzasadnionym przedmiotem badawczym, metody empirycznej, odniesionej do badań orzecznictwa sądowego. Autorka sięga do kilkudziesięciu orzeczeń sądowych, od orzecznictwa trybunalskiego przez orzecznictwo Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego aż do poglądów zgłaszanych przez wojewódzkie sądy administracyjne, a jednostkowo także do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

4. Układ rozprawy doktorskiej jest prawidłowy. Obejmuje wprowadzenie, warstwę merytoryczną, podsumowanie i bibliografię. Również systematyka merytorycznej warstwy pracy zasługuje w ogólności na ocenę pozytywną. Autorka porządkuje materię badawczą, ujmując ją w cztery podstawowe problemy, przyjmując układ od zagadnień podstawowych do materii szczegółowej. Również w obrębie poszczególnych problemów

badawczych zasadniczo zachowano taki kierunek. We wstępie do pracy sformułowano jej hipotezę badawczą.

Ogólna pozytywna ocena przyjętej systematyki rozprawy nie oznacza braku podstaw do zgłoszenia kilku polemicznych, a nawet krytycznych uwag co do przyjętego kierunku prezentacji badań naukowych. Zastrzeżenia dotyczą w pierwszej kolejności umiejscowienia materii wyeksponowanej w tytule rozprawy. Jest ona oparta na dwóch składowych: administrowaniu krwią i pojęciu dobra publicznego. O ile ten ostatni element został w rozprawie wprost wyodrębniony i ogólnie wyjaśniony w rozdziale II pkt 1.3. (można oczywiście rozważać, czy z uwagi na tytuł problem ten nie powinien stanowić odrębnego rozdziału rozprawy), o tyle w pracy zabrakło co najmniej takiego samego odniesienia do pojęcia administrowania krwią. Nie oznacza to, że Doktorantka pojęcie to w ogóle pominęła. Wprowadza to pojęcie we wstępie do rozprawy, jednak rozważania w tym zakresie obejmują w istocie kilka zdań. Wynika z nich przyjęta przez Doktorantkę definicja administrowania krwią, rozumiana jako całość działań podmiotów publicznych dotyczących pobierania, przechowywania, wydawania, przetaczania oraz przewozu krwi (s. 6), jednak problem ten – jako dla pracy podstawowy – wymagał znacznie szerszego wyeksponowania. „Całość działań", o których wspomina Doktorantka, należało przenieść na siatkę prawnych form działania administracji publicznej, by w rezultacie dostrzec istotne znaczenie form niewładczych i faktycznych administrowania krwią. Powstaje również pytanie, czy wymienione postacie rzeczowników (odczasownikowych) wyczerpują przedmiotowo pojęcie administrowania, czy są tylko pewnymi przykładami. Czy sygnalizowane już wyżej badania naukowe, których przedmiotem jest krew, ukierunkowane na jeszcze szersze możliwości jej wykorzystania dla ochrony życia i zdrowia człowieka także należy zaliczyć do administrowania krwią. Pozostaje także problem natury podmiotowej. Nie ulega wątpliwości podstawowa rola podmiotów publicznych w procesie administrowania krwią, natomiast nie można pozostawić poza obszarem badawczym działalności podmiotów niepublicznych w tym obszarze, zwłaszcza z uwagi na poziom sprywatyzowania ochrony zdrowia wynikający z rozwiązań polskiego systemu prawnego. Zasygnalizowane niedostatki uwidaczniają się w szczególności w tym fragmencie rozprawy doktorskiej, która została zatytułowana „formy administrowania krwią".

5. Doktorantka przestrzega w pracy wymogów wynikających z zasad proporcjonalności i kompletności badawczej. Spora część pracy ma charakter sprawozdawczy. Doktorantka podejmuje także, choć tylko w określonych fragmentach, próby oceny poszczególnych zagadnień badawczych. Formułuje także spostrzeżenia końcowe, w których wskazuje niektóre niedostatki i zaniechania legislacyjne (np. problem szczegółowej regulacji nadzoru nad podmiotami leczniczymi).

6. Rozprawa napisana jest poprawnym, dojrzałym językiem, z nielicznymi, jedynie drobnymi i z natury technicznymi, uchybieniami pisarskimi i uproszczeniami (przywołano wyrok NSA w Katowicach – pkt 18, a w istocie takiego sądu nie było). Niektóre fragmenty pracy, zawierające bardzo szczegółowe wyliczania, cytujące szeroko przepisy aktów normatywnych wykonawczych (s. 158-158), nie odpowiadają standardom rozpraw doktorskich. Z uwzględnieniem zakresu dostępnych źródeł stwierdzić trzeba, że praca została należycie udokumentowana. Obejmuje 244 pozycji literatury krajowej i obcej. Jest to literatura nie tylko obszaru prawa administracyjnego ogólnego i materialnego, ale także w szerokim wymiarze z zakresu prawa konstytucyjnego, prawa europejskiego oraz teorii prawa. Doktorantka wykorzystuje także niektóre pozycje z zakresu nauk medycznych. Uwzględniła wybrane poglądy judykatury, w tym wypowiedzi TK, SN, NSA, wojewódzkich sądów administracyjnych. Podkreślić trzeba także sięgnięcie przez Autorkę do przykładów aktów normatywnych samorządowych, w szczególności w sferze regulacji komunikacji miejskiej i wynikające z nich uprawnienia dla określonych podmiotów.

II. Ocena merytoryczna.

7. Doktorantka rozpoczyna warstwę merytoryczną rozprawy od wyjaśnienia pojęć podstawowych. W istotnym zakresie rozdział I pracy ma wymiar definicyjny. W ogólności obejmuje materię bezpieczeństwa zdrowotnego, postrzeganego w granicach pracy w kategorii przedmiotu ochrony prawa administracyjnego. Trafnie pojęcie to umieszcza w szerszej konstrukcji bezpieczeństwa publicznego. W dobry sposób, z wykorzystaniem poglądów nauki prawa, również w ujęciu historycznym, charakteryzuje poszczególne jego elementy, tj. pojęcie bezpieczeństwa, a następnie bezpieczeństwa publicznego. Przechodzi dalej do pojęcia zdrowia, przedstawiając jego treść w rozumieniu prawa

międzynarodowego oraz doktryny. Dostrzega prawną regulację pojęcia ochrony zdrowia i jego granic, a także sięga do określenia „system ochrony zdrowia". Wskazuje w tym zakresie również poglądy judykatury. Przytacza proponowane w nauce oraz w regulacjach prawnych propozycje wyznaczenia treści pojęcia „zdrowie publiczne" oraz zadań z zakresu zdrowia publicznego. Dostrzega różnorodność legalnego podejścia do pojęcia bezpieczeństwa zdrowotnego. Szerszą uwagę poświęca życiu i zdrowiu ludzkiemu, traktując te dwa fundamentalne dobra za przedmiot bezpieczeństwa zdrowotnego. Ich ochronę trafnie postrzega przez sferę regulacji prawa międzynarodowego, europejskiego, polskiego prawa konstytucyjnego oraz administracyjnego. Nie ogranicza swoich badań do obowiązującego prawa, lecz czyni także spostrzeżenia historyczne. Szczególną rolę wiąże z normami konstytucyjnymi, wykorzystując w swoich uwagach także orzecznictwo trybunalskie. W sferze regulacji prawa administracyjnego istotnym walorem rozprawy jest odniesienie się w ogólności do wartości tego prawa, w szczególności wartości najcenniejszych, z przedstawieniem licznych poglądów nauki prawa. Dostrzegając dualny wymiar ochrony życia i zdrowia człowieka, Doktorantka dokonuje dobrego rozgraniczenia sfery indywidualnej i sfery zbiorowej, wiążąc z tą ostatnią konstrukcję interesu publicznego. Podejmuje także próbę określenia relacji interesu indywidualnego i interesu publicznego, podkreślając konieczność ich ważenia. W związku z tym ostatnim kierunkiem można postawić pytanie, czy w odniesieniu do wartości najcenniejszych można mówić o przeciwstawności tych interesów, czy też o relacji ich uzupełniania się. Ostatnia część pierwszego rozdziału rozprawy zawiera warstwę ustrojową, obejmującą przedstawienie struktury organów ochrony zdrowia w polskim porządku prawnym, od poziomu centralnego po poziom terenowy. Pozostawienie tej warstwy w tej części rozprawy wymagało przynajmniej jest wewnętrznego wydzielenia. Można było także rozważyć osobny rozdział „ustrojowy", obejmujący także problematykę „administracji krwi".

Drugi rozdział pracy dotyczy już bezpośrednio materii tytułowej. W samym tytule rozdziału Doktorantka stawia trafną tezę o roli krwi jako elemencie bezpieczeństwa zdrowotnego. W ramach wprowadzenia przedstawia w zarysie rozwój historyczny krwiodawstwa, w tym w sferze regulacji prawnej. Wyjaśnia aktualne prawne pojęcie krwi (w prawie krajowym i europejskim), produktów krwiopochodnych i określone elementy z krwią związane. Pozytywnie ocenić trzeba uwagi Doktorantki dotyczące pojęcia „dobro"

i jego relacji do „wartości" oraz wyodrębnienie kategorii dobra publicznego. Akceptacji wymaga przyjęty ciąg założeń i ocen, w rezultacie których formułowana jest teza o znaczeniu zapewnienia dostępu do krwi jako elementu prawa do ochrony zdrowia i dobra wartościowego dla całego społeczeństwa. Kolejna część drugiego rozdziału pracy odnosi się do zagadnień organizacji publicznej służby krwi. Za podstawowy element organizacyjny Doktorantka uznała podmiot leczniczy. W kontekście odniesionym do publicznej służby krwi zauważyć można, że jest to ujęcie wąskie, może zbyt wąskie. Pełny wymiar miałaby zasygnalizowana już wyżej koncepcja „administracji krwi", z włączeniem także określonych organów administracji publicznej (Doktorantka wymienia zadania Ministra Zdrowia, lecz bez wyraźnego usystematyzowania – s. 75). Ten fragment rozprawy ma w istocie charakter opisowy. Doktorantka szeroko przytacza przepisy prawa określające podmioty lecznicze oraz podmioty tworzące i prowadzące podmioty lecznicze oraz wyznaczające treść działalności leczniczej. Charakteryzuje dalej jednostki organizacyjne publicznej służby krwi, opisując status prawny m.in. Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie, regionalnych centr krwiodawstwa i krwiolecznictwa, a także Wojskowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa oraz Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa MSWiA. Nie jestem przekonany o konieczności prostego tylko przytoczenia zadań centrów krwiodawstwa, bez ich powiazania z formami prawnymi ich działania. Również określenie statusu prawnego Narodowego Centrum Krwi ma postać wskazania jego zdań wynikających ze Statutu. Elementem drugiego rozdziału pracy jest także ustalenie warunków (przesłanek) wykonywania czynności z zakresu publicznej służby krwi. Poruszono w nim kwestie akredytacji, osób odpowiedzialnych, personelu, wymogów technicznych, dokumentacyjnych oraz systemu e-krew. Końcowy fragment rozprawy odnosi się do prawnoporównawczego spojrzenia na regulacje dotyczące krwi w trzech wybranych porządkach prawnych (Czarnogóra, Francja, Chiny). Można było ten fragment pracy uzupełnić o pewne ogólne wnioski wynikające z celu badań porównawczych, w tym odnoszące się do polskiego systemu prawnego.

Tytuł trzeciego rozdziału rozprawy nasuwa wstępne pytanie o pojęcie „form administrowania krwią". Doktorantka nie wyjaśniła bowiem przyjętego w rozprawie znaczenia tego pojęcia. Zauważyć zaś trzeba, że w sferze prawa administracyjnego pojęcie formy, odniesione do działania, tworzy teoretycznoprawny problem form działania administracji publicznej, zmierzający zwykle do wskazania i pewnego usystematyzowania

poszczególnych typów czynności organów administracji publicznej, z zastosowaniem różnych kryteriów. Doktorantka nie wybrała tego kierunku jako podstawowego. W ostatniej części rozdziału odnosi się wprawdzie do prawnych form działania administracji w publicznej służbie zdrowia, jednak poza częścią teoretyczną, w stosunku do administrowania krwią tylko je sygnalizuje, wskazując na formy władcze generalne (akty normatywne) i indywidualne (akty administracyjne) oraz czynności faktyczne. „Formami administrowania" mogłyby też zostać nazwane poszczególne czynności odnoszące się do krwi, od jej pobierania przez przetwarzanie, poddawanie badaniom, przetaczania i inne ich postaci. Treść rozdziału trzeciego także nie zmierza wprost w tym kierunku, choć pewne fragmenty tej części dotyczą niektórych postaci takich czynności. Materia tego rozdziału odnosi się w istocie do pewnych wybranych zasad i mechanizmów dotyczących krwi i krwiodawstwa. Obejmuje ona m.in. zagadnienia honorowego krwiodawstwa w Polsce, z podkreśleniem dobrowolności i nieodpłatności oddawania krwi, ze wskazaniem rozwiązań przewidujących szczególne formy wyróżniania osób angażujących się w oddawanie krwi. Podkreślania wymagają szczegółowe badania rozwiązań lokalnych (prawa miejscowego), które przeprowadziła Doktorantka w tym ostatnim zakresie. W kolejnym fragmencie pracy, tytułowo odniesionym do zasad zaopatrywania podmiotów leczniczych w krew, istotne miejsce zajmuje problem czynności pobierania krwi, z podkreśleniem obowiązków informacyjnych oraz szczegółową prezentacją wymogów co do osoby dawcy krwi. Doktorantka omawia również zasady wydawania krwi, odpłatności za tą czynność, problem zwrotu krwi oraz przetaczanie krwi, ze wskazaniem osób uprawnionych oraz odpowiedzialnych za zapewnienie ciągłego dostępu do krwi. W tej części rozprawy mowa także o przewozie krwi i monitorowaniu drogi krwi. Zakresem poruszonym w trzecim rozdziale pracy uczyniła Doktorantka również materię praw pacjenta w publicznej służbie krwi. Wyodrębnia i charakteryzuje w szczególności prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia, prawo pacjenta do informacji o swoim stanie zdrowia oraz prawo poszanowania autonomii pacjenta, także z uwzględnieniem elementów religijnych.

Ostatni rozdział pracy dotyczy problemów nadzoru nad bezpieczeństwem krwi. Z uwzględnieniem poglądów nauki, w tym zgłoszonych jeszcze w opracowaniach okresu międzywojennego, oraz wypowiedzi judykatury, Doktorantka trafnie charakteryzuje

pojęcie nadzoru. Omawia także jeden z elementów konstrukcyjnych nadzoru, czyli środki nadzoru. Nie podejmuje natomiast charakterystyki pozostałych elementów konstrukcyjnych nadzoru, tj. kryterium (kryteriów) nadzoru oraz organów wykonujących nadzór. Prezentuje natomiast relacje między nadzorem a kontrolą, ze wskazaniem cech kontroli, kryteriów jej przeprowadzania oraz rodzajów kontroli. Warstwę teoretyczną odnosi następnie do zagadnienia nadzoru państwa nad podmiotami leczniczymi. W tym już zakresie wyraźnie zaznacza, że instrumenty nadzorcze dotyczą wyłącznie podmiotów niebędących przedsiębiorcami. Określa organy nadzoru oraz kryteria nadzoru. Trafnie dostrzega regulację pozwalającą na dokonywanie w ramach nadzoru czynności wprost określonych jako kontrolne i ocenne. Samej kontroli poświęca właściwą uwagę, omawiając w szczególności kwestie przedmiotu kontroli, zasad jej przygotowania i realizacji oraz uprawnień kontrolnych. Wskazuje nie tylko na sferę uprawnień kontrolnych ministra właściwego do spraw zdrowia, ale także innych podmiotów, wykonywanej zwykle na podstawie odpowiedniego upoważnienia. Pozytywnej oceny wymagają spostrzeżenia dotyczące wymogów dokumentowania czynności kontrolnych oraz wystąpień pokontrolnych. Ostatni fragment rozprawy obejmuje problematykę nadzoru w publicznej służbie krwi. W tym zakresie Doktorantka dokonuje właściwego wyznaczenia statusu organów nadzoru. Niejasne jest jednak spostrzeżenie o braku regulacji wskazujących na podmioty nadzorujące, jeśli Doktorantka przywołuje dalej regulację art. 121 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej. Na podstawie tej ostatniej ustawy wyznacza także kryteria nadzoru, natomiast nie określa jednoznacznie dopuszczalnych środków nadzoru, koncentrując dalsze uwagi na mechanizmach kontrolnych, a nie nadzorczych.

Sformułowane w *Zakończeniu* rozprawy doktorskiej uwagi odpowiadają poszczególnym wnioskom wynikającym z kolejnych fragmentów rozprawy. Zostały trafnie wyodrębnione i ujęte w sposób spójny. Odnoszą się do wszystkich elementów konstrukcyjnych, na których oparta została warstwa merytoryczna rozprawy – od pojęcia bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa zdrowotnego, znaczenia krwi, publicznej służby krwi po zagadnienia nadzoru nad tą sferą obszaru publicznego. Można było oczekiwać w podsumowaniu szerszych uwag ocennych (krytycznych bądź pozytywnych) i ewentualnych wniosków legislacyjnych, jednak nie jest to wymóg w rozprawie doktorskiej konieczny.

Recenzowana praca zasługuje w ogólności na pozytywną ocenę, tak co do ustaleń teoretycznych, jak i w odniesieniu do przeprowadzonej oceny materiału normatywnego oraz zgłoszonych w tym zakresie poglądów nauki i judykatury. Doktorantka we właściwy sposób przechodzi od zagadnień ogólnych do szczegółowych. Zachowuje niezbędne proporcje. Podejmuje próby formułowania własnych ocen, jednak czyni to sporadycznie.

III. Konkluzja.

Rozprawa doktorska Pani Doroty Frańczak stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego administrowania krwią jako dobrem publicznym. Stwarza jednoznaczną podstawę do przyjęcia, że Doktorantka wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną w dyscyplinie nauki prawne oraz posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Przedłożona do recenzji rozprawa spełnia zatem wymagania określone w art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2026 r., poz. 1362).

Wnoszę zatem o podjęcie dalszych czynności w przewodzie doktorskim.

Katowice, dnia 26 października 2026 r.

prof. dr hab. Grzegorz Łaszczyca